

Erhvervsministeriet
Erhvervsstyrelsen
Planlægning og Byudvikling
Dahlerup Pakhus
Langelinie Alle 17
2100 København Ø

Fremsendt som elektronisk post via adressen fremtidensplanlov@erst.dk

29. januar 2020

Friluftsrådets forslag til fremtidens Planlov

Erhvervsminister Simon Kollerup har efterlyst synspunkter på og forslag til fremtidens Planlov. Friluftsrådet vil i denne forbindelse gerne fremkomme med kommentarer og forslag inden for nedenstående emner:

1. Der er behov for at gentænke grundlaget for den fysiske planlægning i Danmark
2. Stil krav om, at alle fremtidige arealrelaterede lovforslag på plan- og naturområdet konsekvensvurderes i forhold til multifunktionel arealanvendelse
3. Planlovens formålsbestemmelse
4. Ryd op i de mange særregler og undtagelsesbestemmelser
5. Stil krav til kvaliteten af den statslige udmelding og Landsplanredegørelsen
6. Fasthold de statslige/nationale interesser
7. Styrk den statslige styring af den fysiske planlægning i Hovedstadsområdet
8. Kræv redegørelse for sammenhæng med nabokommuneplanenerne
9. Kræv, at kommunerne i forbindelse med kommuneplanlægningen redegør for, i hvor høj grad udviklingen af naturområder inden for Grønt Danmarkskort kan siges at være realiseret
10. Kommuneplanens retningslinjer
11. Lokalplaner skal kunne indeholde bestemmelser om naturkvalitet
12. Giv nye muligheder for at udpege områder i kommuneplanen, hvor hovedformålet er at skabe bedre muligheder for helhedsudvikling og multifunktionel anvendelse
13. Manglende mulighed for, at kommunerne kan regulere byggeri i det åbne land
14. Stram regelsættet op i forhold til sikring af hovedstadens åbne land og særligt de grønne kiler i Fingerplanen
15. Styrk beskyttelsen af kystnærhedszonen og sæt grænser for udpegning af udviklingsområder i kystnærhedszonen
16. Styrk civilsamfundets muligheder for demokratisk deltagelse i overvejelser om den fysiske arealplanlægning i stedet for at indskrænke høringsmuligheder og klagemuligheder
17. Fjern muligheden for yderligere turismeforsøgsprojekter
18. Stop for udlæg af nye sommerhusområder i kystnærhedszonen

Efterfølgende er der redegjort nærmere for de enkelte kommentarer og forslag:

- **Der er behov for at gentænke grundlaget for den fysiske planlægning i Danmark**

At ændre Planloven er en stor og kompliceret opgave, og Friluftsrådet har med bekymring noteret, at flere af de mange enkeltstående ændringer, der er gennemført de seneste år, ofte er gennemført med et stærkt politiseret og aktualiseret kort sigte, uden, at der som sådan er sket en vurdering af konsekvenserne for det samlede lovgivningskompleks for den fysiske planlægning.

Friluftsrådet havde foretrukket mere grundlæggende forarbejder frem for disse enkeltstående justeringer og ændringer. Friluftsrådet ser et behov for en revision, der mere grundlæggende nytænker, forenkler og afbureaukratiserer regelgrundlaget for den fysiske planlægning i Danmark.

Der bør nedsættes en bredt sammensat areal- og plankommission med det formål at foreslå forbedrede regler til arealforvaltningen i Danmark. Planloven og en lang række andre love bør underkastes et kritisk hovedeftersyn for dels at sikre en landsplanlægning og dels at give kommunerne de bedst mulige redskaber til at forene de mange arealinteresser lokalt uden at tabe helheden af syne.

Friluftsrådet opfordrer regeringen og Folketinget til at igangsætte et udvalgsarbejde, der gentænker grundlaget for den fysiske planlægning i Danmark.

- **Stil krav om, at alle fremtidige arealrelaterede lovforslag på plan- og naturområdet konsekvensvurderes i forhold til multifunktionel arealanvendelse**

Ønskerne til arealanvendelsen i Danmark er mange og omfattende og sammenlagt overstiger arealønskerne langt landets areal. Fremtidige arealrelaterede lovforslag på plan- og naturområdet bør konsekvensvurderes i forhold til om det fremmer eller hæmmer multifunktionel planlægning – og dermed arealanvendelse.

Formålet er at sikre et helhedsorienteret politisk beslutningsgrundlag, med mulighed for at afveje konsekvenserne af foreslåede ændringer. En række sektorlovgivninger synes at suboptimere ud fra et snævert sigte og synes ikke at give grundlag for et helhedsorienteret politisk beslutningsgrundlag.

Friluftsrådet ønsker, at alle fremtidige arealrelaterede lovforslag på plan- og naturområdet konsekvensvurderes i forhold til multifunktionel arealanvendelse.

- **Planlovens formålsbestemmelse**

Friluftsrådet konstaterer, at ved de seneste ændringer af Planloven har et flertal af partierne i Folketinget ønsket, at Planlovens formålsbestemmelse også markerer formål som vækst, udvikling og øget økonomisk vækst. Friluftsrådet finder det afgørende, at Planlovens formålsbestemmelse fortsat har til formål at sikre en sammenfattende planlægning, der forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen og at loven skal medvirke til at værne om landets natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag med respekt for menneskets livsvilkår, bevarelse af dyre- og planteliv og øget økonomisk velstand.

Friluftsrådet ser gerne, at det tydeliggøres at vækst, udvikling og økonomisk vækst ikke går forud for de øvrige delformål. Det er afgørende, at der er tale om en sammenfattende planlægning af arealanvendelsen, hvor der sker en afvejning af de samfundsmæssige interesser i arealanven-

delsen uden, at der på forhånd er givet prioritet til vækst, udvikling og øget økonomisk vækst. Friluftsrådet er af den opfattelse, at lovens formålsbestemmelser i mange situationer opfattes således at øget økonomisk vækst og udvikling går forud for de øvrige formål og dermed underlæbes grundlaget for afvejning af de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen.

Friluftsrådet anbefaler, at det tydeliggøres, at Planloven har til formål at sikre en sammenfattende planlægning af arealanvendelsen, hvor der sker en afvejning af de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen uden at der på forhånd er givet prioritet til vækst, udvikling og øget økonomisk vækst.

- **Ryd op i de mange særregler og undtagelsesbestemmelser**

Der er gennem særligt de seneste år indført en række særregler og undtagelsesbestemmelser i Planloven. Rækken af disse særbestemmelser og dispensationsrettigheder er uendelig lang. Der er i forbindelse med gennemførelsen af en forsøgsordning for kyst- og naturturisme givet Erhvervsministeren ret til vidtgående dispensationer fra Planloven og Naturbeskyttelsesloven. Der er indført bestemmelser om udvidet mulighed for kommunerne til at dispensere fra lokalplaners formålsbestemmelser til anden midlertidig anvendelse. Der er givet mulighed for at forlænge tilladelserne for visse af de 10 projekter omfattet af forsøgsordningen for kyst- og naturturisme. Der er givet kommunerne mulighed for at fastsætte kortere høringsperioder for visse planforslag. Der er givet mulighed for at have en særlig og mindre restriktiv karakter af landzoneadministrationen i forbindelse med udpegning af omdannelseslandsbyer. Der er indført bestemmelser, der giver kommunerne mulighed for at udelade udarbejdelse af lokalplan i forbindelse med etablering af kystbeskyttelses anlæg. Og aktuelt er der netop gennemført en høringsproces i forbindelse med forslag om en lovændring, der vil give ministeren mulighed for at afskære klageadgang i visse kommunale projekter om kystbeskyttelse.

Disse og mange andre særregler og dispensationsmuligheder gør loven og forvaltningsgrundlaget uoverskuelig - ikke blot for den enkelte borger, men også for politikere og embedsværket og ikke mindst så undergraver de mange særregler, dispensations- og undtagelsesbestemmelser lovenes formål.

Friluftsrådet anbefaler, at der gøres en indsats for i betydeligt omfang at mindske denne uoverskuelige mængde af særregler, dispensationsmuligheder og undtagelsesbestemmelser i Planloven.

- **Stil krav til kvaliteten af den statslige udmelding og Landsplanredegørelsen**

På mange områder er der behov for klare prioriteringer og retningslinjer fra statens side. Det gælder af indlysende grunde de områder, hvor Danmark har internationale forpligtelser. Men det gælder også på en række andre områder.

Efter hvert folketingsvalg skal Erhvervsministeren udsende en Landsplanredegørelse. Landsplanredegørelsen bør give en redegørelse for de nationale interesser og planlægningsmæssige perspektiver fra staten, som vil kunne danne grundlag for kommunernes brug i kommuneplanlægningen. De seneste landsplanredegørelser har ikke levet op til dette. Det har i stedet haft en i høj grad tilbageskuende fremstilling og således ikke levet op til behovet for et fremadrettet nationalt overordnet syn på den fysiske planlægning.

Erhvervsministeren offentliggør hvert fjerde år en oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen, herunder de interesser, der er fastlagt i medfør af Planloven og lovgivningen i øvrigt.

Her bør hvert enkelt ministerium melde ind til en helhedsstrategi. Vi får ingen fremtids- og helhedsorienteret planlægning, hvis hvert enkelt ministerium og hver enkelt sektor nøjes med at tænke på deres eget område: naturen for sig, hvert erhverv for sig, trafikinvesteringer for sig, klimatilpasning for sig og så videre. I så fald vil enkeltstager – de let overskuelige – tage overhånd i Regeringen, Folketinget og kommunalbestyrelserne.

Mange prioriteringer er indlysende statslige anliggender, fordi de udspringer af Danmarks internationale forpligtelser. Det gælder de internationale konventioner (f.eks. konventionen om biodiversitet), EU-lovgivningen (f.eks. naturbeskyttelsesområder, vandrammedirektivet, oversvømmelsesdirektivet og klimapolitikken) og de regionale forpligtelser i forhold til de nordiske lande, Østersølandene og landene omkring Nordsøen. Der er imidlertid behov for klare statslige retningslinjer på mange andre områder end alene de internationale forpligtelser. Og netop derfor er der brug for kvalitative Landsplanredegørelser og for klare statslige udmeldinger, hvad angår de nationale interesser.

Friluftsrådet anbefaler, at det tydeliggøres i Planloven, at Erhvervsministeren er forpligtet til at afgive en landsplanredegørelse, der giver kommunerne et kvalificeret statslig politisk udsagn at vægte kommuneplanlægningen op imod og giver et aktuelt grundlag for Folketinget at drøfte landsplanlægningen på.

Friluftsrådet anbefaler, at der i Planloven stilles nærmere krav til indholdet og kvaliteten af den oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen, som Erhvervsministeren offentliggør hvert fjerde år.

- **Fasthold de statslige/nationale interesser**

Der er senest sket indskrænker i statens adgang til at komme med indsigelser mod kommunernes planlægning, således at staten alene skal komme med indsigelser mod den kommunale planlægning, hvis planlægningen er i strid med nationale interesser inden for nogle nærmere beskrevne interesseområder.

De områder, hvor erhvervs- og vækstministeren har pligt til at fremsætte indsigelse, er indsnævret til fire fokuserede nationale interesseområder:

- Vækst og erhvervsudvikling,
- Natur- og miljøbeskyttelse,
- Kulturarvs- og landskabsbevarelse,
- Hensyn til nationale og regionale anlæg.

Friluftsrådet anbefaler at staten igen pålægges at udøve indflydelse på landets samlede udvikling. Friluftsrådet foreslår, at det i Planloven slås fast, at til sikring af de statslige interesser skal Erhvervsministeren fremsætte indsigelse over for et forslag til kommuneplan og ændringer til en kommuneplan, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser.

Hvis man vælger fortsat at lade statens indsigelsesret være indsnævret til få nationale interesseområder, finder Friluftsrådet, at det nationale fokusområde "Vækst og erhvervsudvikling"

bør ændres til "By-, bolig- og erhvervsudvikling", som er en langt mere præcis beskrivelse af den nationale interesser.

Hvis man vælger fortsat at lade statens indsigelsesret være indsnævret til få nationale interesseområde, vil Friluftsrådet pege på, at der mangler et femte nationalt interesseområde, der vedrører sikring af de rekreative kommunegrænseoverskridende interesser; eksempelvis det nationale cykel-, vandre- og riderutenet.

- **Styrk den statslige styring af den fysiske planlægning i Hovedstadsområdet**

Friluftsrådet ønsker, at der fortsat skal ske en statslig styring af den fysiske planlægning i Hovedstadsområdet. Friluftsrådet er bekymret for om presset på De grønne kiler i Fingerplanen øges og vil opfordre til, at rammerne for og indholdet i den statslige styring af den fysiske planlægning i Hovedstadsområdet styrkes i Planloven.

Friluftsrådet anbefaler, at Planloven styrkes hvad angår rammerne for og indholdet i den statslige styring af den fysiske planlægning i Hovedstadsområdet.

- **Kræv redegørelse for sammenhæng med nabokommuneplanerne**

Med bortfaldet af det regionale niveau i planlægningen (uden for Hovedstadsområdet) er der i plansystemet en klar mangel på varetagelse af arealmæssige interesser, der har konsekvenser ud over den enkelte kommune. Ved en af de seneste ændringer af Planloven blev der indført en bestemmelse om, at kommuneplanen skal redegøre for kommuneplanens sammenhæng med kommuneplanlægningen i andre kommuner, for så vidt angår afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse eller erosion ved planlægning af byudvikling, særlige tekniske anlæg, ændret arealanvendelse m.v. i de udpegede områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion. Friluftsrådet så gerne, at Planloven indeholdt tilsvarende bestemmelser om, at kommuneplanen på andre områder skulle redegøre for kommuneplanens sammenhæng med nabokommuner.

Friluftsrådet anbefaler, at Planloven tilføjes bestemmelser om, at kommuneplanen på en række andre områder skal redegøre for kommuneplanens sammenhæng med nabokommuner.

Friluftsrådet anbefaler, at der i forbindelse med overvejelser om fremtidens Planlov gøres overvejelser om, hvordan man kan styrke det regionale samarbejde ikke mindst hvad angår temaerne klima, natur og friluftsliv.

- **Kræv, at kommunerne i forbindelse med kommuneplanlægningen redegør for, i hvor høj grad udviklingen af naturområder inden for Grønt Danmarkskort kan siges at være realiseret**

Friluftsrådet anbefaler, at der i Planloven stilles krav om, at kommunerne i forbindelse med kommuneplanlægningen skal redegøre for, i hvor høj grad udviklingen af naturområder inden for Grønt Danmarkskort kan siges at være realiseret. En sådan redegørelse vil være særdeles interessant og vil kunne give viden om og overblik over i hvilket omfang udpegningen af Grønt Danmarkskort reelt understøtter den ønskede positive udvikling i biodiversitet, målene i Naturplan Danmark og ikke mindst i hvilket omfang, der er sket forbedringer og styrket muligheden for at opleve natur og landskab i Grønt Danmarkskort.

Der bør stilles krav til kommunerne om at redegøre for:

- ændringer af naturtilstanden i Grønt Danmarkskort,

- for i hvilket omfang potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser er blevet realiseret eller forbedret,
- hvorvidt kommunens samlede planlægning for bevarelse og udvikling af naturværdier inden for Grønt Danmarkskort har ført til en udvikling med større og mere sammenhængende naturområder samt
- i hvilket omfang der er sket forbedringer i de rekreative muligheder i Grønt Danmarkskort med henblik på at sikre sammenhæng med byernes grønne områder altså skabt landskabeligt attraktive byrande, der forbinder byen med natur og styrker muligheden for at opleve natur og landskab tæt på.

Friluftsrådet anbefaler, at der i Planloven stilles krav om, at kommunerne i forbindelse med kommuneplanlægningen skal redegøre for, i hvor høj grad udviklingen af naturområder inden for Grønt Danmarkskort kan siges at være realiseret.

- **Kommuneplanens retningslinjer**

I henhold til Planlovens § 11a skal kommuneplanen indeholde retningslinjer for 27 specificerede planelementer. Friluftsrådet ser gerne, at Planloven stiller krav om, at kommuneplanerne indeholder friluftsliv som et selvstændigt planelement.

Friluftsrådet anbefaler, at det specificeres i en retningslinje i Planlovens § 11a, at kommuneplanerne skal indeholde friluftsliv som et selvstændigt planelement.

- **Lokalplaner skal kunne indeholde bestemmelser om naturkvalitet**

I henhold til Planlovens § 15 skal en lokalplan indeholde oplysninger om planens formål og retsvirkninger. Formålet skal fastlægge den planlægningsmæssige begrundelse, eksempelvis varetagelse af klimatilpasning eller forebyggelse af forurening.

Loven angiver 28 specificerede planelementer, som en lokalplan kan optage bestemmelser om. Der er imidlertid ikke mulighed for at stille krav om en vis naturkvalitet. Friluftsrådet finder, at der skal skabes bedre mulighed for at fastlægge bestemmelser om natur og biodiversitet i lokalplaner.

Friluftsrådet ser gerne, at Planloven giver mulighed for, at der i en lokalplan kan optages bestemmelser til sikring af en vis naturkvalitet.

Friluftsrådet anbefaler, at det specificeres i Planlovens § 15, at lokalplaner kan indeholde bestemmelser til sikring af en vis naturkvalitet.

- **Giv nye muligheder for at udpege områder i kommuneplanen, hvor hovedformålet er at skabe bedre muligheder for helhedsudvikling og multifunktionel anvendelse**

Der er behov for at styrke mulighederne for at foretage en sammenfattende planlægning særligt i det åbne land, som i højere grad tager højde for helhedsudvikling og multifunktionel anvendelse.

Planlægningen præges i dag af kommuneplanens mange retningslinjer og monofunktionelle rammeplanlægning.

Udpegningerne af sådanne områder i kommuneplanen skal have som formuleret mål, at arealet skal honorere flere forskellige behov samtidig og gerne med en øget fokus på mulighederne for at drive planlægningsprocesserne som bottom up proces.

Principielt bør samtlige udpegninger i det åbne land være omfattet af et mål om multifunktionel anvendelse.

Friluftsrådet anbefaler, at Planloven fremover giver muligheder for at udpege områder i kommuneplanen, hvor hovedformålet er at skabe bedre muligheder for helhedsudvikling og multifunktionel anvendelse.

- **Manglende mulighed for, at kommunerne kan regulere byggeri i det åbne land**

Friluftsrådet har forståelse for, at vi som samfund ønsker at genanvende overflødiggjorte bygninger i det åbne land. Men Friluftsrådet finder det uheldigt, at den enkelte borger ved lovændringerne i 2017 fik en umiddelbar ret til at kunne udvide eksisterende virksomheder og helårshuse på op til 500 m² uden en landzonetilladelse. Det åbne land rummer mange forskellige interesser - ikke mindst rekreative interesser - og derfor er det problematisk, at vi som samfund efter lovændringen nu udelukkende baserer reguleringen i det åbne land på individuelle rettigheder og har frataget kommunerne muligheden for at afveje de forskellige hensyn.

Friluftsrådet vil appellere til, at kommunernes mulighed for at afveje de forskellige hensyn i det åbne land atter styrkes i Planloven. Der bør genindføres et krav om en landzonetilladelse ved genanvende overflødiggjorte bygninger i det åbne land og ved udvideles af eksisterende virksomheder og helårshuse. Det vil genoprette kommunernes muligheder for at sikre, at kommuneplanen overholdes og naboerne høres, hvor det er nødvendigt.

- **Stram regelsættet op i forhold til sikring af hovedstadens åbne land og særligt de grønne kiler i Fingerplanen**

Friluftsrådet er uforstående over for, at Hovedstadsregionen også blev omfattet af de omfattende lempelserne i landzonen, ikke mindst de liberaliserede landzoneregler, udviklingsområder og omdannelseslandsbyer, som blev gennemført ved lovændringen i 2017.

Friluftsrådet er af den opfattelse, at når disse bestemmelser også er gjort gældende i Hovedstadsregionen, så er der tale om en tikkende bombe under mange års fysisk planlægning i regionen og i sidste ende et definitivt farvel til den Fingerplan, der indtil nu har sikret, at hovedstadsregionens byvækst ikke vokser vilkårligt i alle retninger, men vokser i "håndfladen" og i "fingre" med gode kollektive transportforbindelser. De grønne kiler i Hovedstadsregionen er konstant under et voldsomt pres og de indførte rettigheder til lodsejere til at bygge og udvide byggeri uden ansøgning m.m., de liberaliserede landzoneregler, udviklingsområder og omdannelseslandsbyer er en snigende trussel mod opretholdelsen af de grønne kiler. Der er da også kommuner som af frygt for noget sådan har igangsat processer med øget lokalplanlægning i det åbne land.

Stram regelsættet op i forhold til sikring af hovedstadens åbne land og særligt de grønne kiler i Fingerplanen. Friluftsrådet vil appellere til, at regelsættet omkring de liberaliserede landzoneregler, udviklingsområder og omdannelseslandsbyer ikke gøres gældende for Hovedstadsregionen og at de grønne kiler i Fingerplanen i højere grad sikres. Hovedstaden har behov for særlige bestemmelser i planlovgivningen.

- **Styrk beskyttelsen af kystnærhedszonen og sæt grænser for udpegning af udviklingsområder i kystnærhedszonen**

Friluftsrådet er bekymret over udformningen af Planlovens bestemmelser omkring kommunernes ret til at udpege udviklingsområder inden for kystnærhedszonen, hvor der gives større adgang til at planlægge for byudvikling og give tilladelse til anlæg. Erhvervsministeren har ved udstedelse af et landsplandirektiv godkendt udpegningen af en lang række udviklingsområder rundt om i landet. Det store problem er imidlertid at loven tillader, at kommunerne med en fast kadence på fire år kan ansøge om udpegning af nye udviklingsområder inden for deres dele af kystnærhedszonen.

Friluftsrådet ser lovens udformning af bestemmelser for udpegning af udviklingsområder som en langsom udhuling af lovens bestemmelser af kystnærhedszonen. Hvert fjerde år kan kommunerne således med ministerens opbakning udtage endnu en bid af de arealer i kystnærhedszonen, som var tiltænkt en særlig beskyttelse gennem lovens bestemmelser om kystnærhedszonen.

Friluftsrådet foreslår, at der fastsættes strammere og mere præcise rammer for udpegningen af udviklingsområder og anbefaler eksempelvis, at disse altid skal ligge uden for områder med særlige landskabs-, natur- eller miljøinteresser og skal ligge inde i landet og ikke ude ved kysten med mindre de er tilknyttet eksisterende bymæssig bebyggelse over en vis størrelse. Friluftsrådet foreslår at loven ændres på dette punkt, sådan at staten én gang for alle på baggrund af ansøgninger fra kystkommunerne tager stilling til, hvilke områder, der skal være udviklingsområder.

Friluftsrådet foreslår, som nævnt ovenfor, at loven ændres så bestemmelserne for udviklingsområder ikke gælder for kommuner beliggende i Hovedstadsregionen.

- **Styrk civilsamfundets muligheder for demokratisk deltagelse i overvejelser om den fysiske arealplanlægning i stedet for at indskrænke høringsmuligheder og klagemuligheder**

Der er ved de seneste ændringer af Planloven sket en indskrænkning af civilsamfundets muligheder for demokratisk deltagelse i overvejelser om den fysiske arealplanlægning, blandt andet gennem en indskrænkning af de reelle høringsmuligheder. Borgere og foreninger skal have gode vilkår for at få indflydelse på de forhold, der vedrører dem og deres aktiviteter, og det kræver tid at behandle sager, koordinere holdninger og formulere høringssvar med respekt for de demokratiske strukturer. Senest er der gennemført en høring om endnu et lovforslag, som indskrænker borgernes muligheder for at klage over afgørelser i forbindelse med fælles kystbeskyttelsesprojekter.

Friluftsrådet er af den opfattelse, at det, at visse plansager trækkes i langdrag, ikke primært skyldes klager fra interesseorganisationer og borgere, men i høj grad skyldes en lang sagsbehandlingstid i kommunerne og fejl i de kommunale afgørelser. Friluftsrådet stiller sig helt uforstående over for, når man ser på det samlede tidsforløb af en plansag, at man har fundet det nødvendigt at gennemføre en forringelse af borgernes grundlag for at deltage i planprocessen ved at afkorte høringsperioderne eller helt fjerne dem, for at få et hurtigere sagsforløb. Der synes oplagt at være andre steder i en plansags behandling, hvor der kan spares tid.

I stedet for at begrænse borgernes og organisationernes ret til at klage over mulige problematiske kommunale afgørelser vil det være langt mere oplagt, om man politisk fokuserer på at hjælpe kommunerne med at forkorte og forbedre deres sagsbehandling. At søge at løse konkrete

problemstillinger med tidsmæssigt forsinkede projekter ved at afskære borgere og interesseorganisationer fra at kunne få afprøvet afgørelserne ved en klageinstans kan med en gammel talemåde karakteriseres som at rette bager for smed.

Friluftsrådet finder, at man bør styrke grundlaget for den demokratiske deltagelse i plansager, når netop et af planlovens formål særligt tilsiger inddragelsen af borgerne i planlægningen. Tillad ikke kortere offentlige høringsperioder end minimum otte uger. Genindfør en frist på mindst otte uger for fremsættelse af indsigelser m.v. mod offentliggjorte planforslag. Siker borgernes og interesseorganisationernes mulighed for at få prøvet afgørelser ved en klageinstans.

- **Fjern muligheden for yderligere turismeforsøgsprojekter**

Erhvervsministeren kan ifølge den gældende Planlov efter ansøgning fra kommunalbestyrelser meddele tilladelser til planlægning af og meddelelse landzonetilladelser til mellem 0 og 15 yderligere turismeprojekter.

Friluftsrådet foreslår at ophæve Planlovens §§ 4 a og 5 og dermed fjerne ministerens mulighed for at tillade yderligere turismeprojekter. Turismeprojekter bør fremover reguleres efter lovens almindelige bestemmelser og ikke efter særbestemmelser.

- **Stop for udlæg af nye sommerhusområder i kystnærhedszonen**

Ved de seneste lovændringer er det blevet muligt at udlægge 6.000 nye sommerhuse inden for kystnærhedszonen.

Friluftsrådet vurderer ikke umiddelbart, at der er grundlag for udlæg af nye sommerhusområder og er bekymret for de konsekvenser det har for natur og miljø, herunder for vores kystlandskab, hvis der inddrages nye arealer i kystnærhedszonen til nye sommerhuse.

Hvis der skulle vise sig et behov for yderligere udlæg af sommerhusområder bør dette ske uden for kystnærhedszonen.

Friluftsrådet anbefaler, at der ikke tillades udlæg af nye sommerhusområder i kystnærhedszonen.

Sammenfattende foreslår opfordrer, anbefaler, appellerer til eller ønsker Friluftsrådet følgende:

- ***Friluftsrådet opfordrer regeringen og Folketinget til at igangsætte et udvalgsarbejde, der gen-tænker grundlaget for den fysiske planlægning i Danmark.***
- ***Friluftsrådet ønsker, at alle fremtidige arealrelaterede lovforslag på plan- og naturområdet konsekvensvurderes i forhold til multifunktionel arealanvendelse.***
- ***Friluftsrådet anbefaler, at det tydeliggøres, at Planloven har til formål at sikre en sammenfat-tende planlægning af arealanvendelsen, hvor der sker en afvejning af de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen uden, at der på forhånd er givet prioritet til vækst, udvikling og øget økonomisk vækst.***

- *Friluftsrådet anbefaler, at der gøres en indsats for i betydeligt omfang at mindske den uoverskuelige mængde af særregler, dispensationsmuligheder og undtagelsesbestemmelser i Planloven.*
- *Friluftsrådet anbefaler, at det tydeliggøres i Planloven, at Erhvervsministeren er forpligtet til at afgive en landsplanredegørelse, der giver kommunerne et kvalificeret statslig politisk udsagn at vægte kommuneplanlægningen op imod og giver et aktuelt grundlag for Folketinget at drøfte landsplanlægningen på.*
- *Friluftsrådet anbefaler, at der i Planloven stilles nærmere krav til indholdet og kvaliteten af den oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen, som Erhvervsministeren offentliggør hvert fjerde år.*
- *Friluftsrådet anbefaler at staten igen pålægges at udøve indflydelse på landets samlede udvikling. Friluftsrådet foreslår, at det i Planloven slås fast, at til sikring af de statslige interesser skal Erhvervsministeren fremsætte indsigelse over for et forslag til kommuneplan og ændringer til en kommuneplan, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser.*

Hvis man vælger fortsat at lade statens indsigelsesret være indsnævret til få nationale interesseområder, finder Friluftsrådet, at det nationale fokusområde "Vækst og erhvervsudvikling" bør ændres til "By-, bolig- og erhvervsudvikling", som er en langt mere præcis beskrivelse af de nationale interesser.

Hvis man vælger fortsat at lade statens indsigelsesret være indsnævret til få nationale interesseområder vil Friluftsrådet pege på, at der mangler et femte national interesseområde, der vedrører sikring af de rekreative kommunegrænseoverskridende interesser; eksempelvis det nationale cykel-, vandre- og riderutenet.

- *Friluftsrådet anbefaler, at Planloven styrkes hvad angår rammerne for og indholdet i den statslige styring af den fysiske planlægning i Hovedstadsområdet.*
- *Friluftsrådet anbefaler, at Planloven tilføjes bestemmelser om, at kommuneplanen på en række andre områder skal redegøre for kommuneplanens sammenhæng med nabokommuner.*
- *Friluftsrådet anbefaler, at der i forbindelse med overvejelser om fremtidens Planlov gøres overvejelser om, hvordan man kan styrke det regionale samarbejde, ikke mindst hvad angår temaerne klima, natur og friluftsliv.*
- *Friluftsrådet anbefaler, at der i Planloven stilles krav om, at kommunerne i forbindelse med kommuneplanlægningen skal redegøre for, i hvor høj grad udviklingen af naturområder inden for Grønt Danmarkskort kan siges at være realiseret.*
- *Friluftsrådet anbefaler, at det specificeres i en retningslinje i Planlovens § 11a, at kommuneplanerne skal indeholde friluftsliv som et selvstændigt planelement.*
- *Friluftsrådet anbefaler, at det specificeres i Planlovens § 15, at lokalplaner kan indeholde bestemmelser til sikring af en vis naturkvalitet*

- **Friluftsrådet anbefaler, at Planloven fremover giver muligheder for at udpege områder i kommuneplanen, hvor hovedformålet er at skabe bedre muligheder for helhedsudvikling og multifunktionel anvendelse.**
- **Friluftsrådet vil appellere til, at kommunernes mulighed for at afveje de forskellige hensyn i det åbne land atter styrkes i Planloven. Der bør genindføres et krav om en landzonetilladelse ved genanvende overflødiggjorte bygninger i det åbne land og ved udvideles af eksisterende virksomheder og helårshuse. Det vil genoprette kommunernes muligheder for at sikre, at kommuneplanen overholdes og naboerne høres, hvor det er nødvendigt.**

Stram regelsættet op i forhold til sikring af hovedstadens åbne land og særligt de grønne kiler i Fingerplanen. Friluftsrådet vil appellere til, at regelsættet omkring de liberaliserede landzoneregler, udviklingsområder og omdannelseslandsbyer ikke gøres gældende for Hovedstadsregionen og at de grønne kiler i Fingerplanen i højere grad sikres. Hovedstaden har behov for særlige bestemmelser i planlovgivningen.

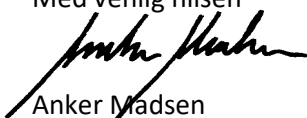
- **Friluftsrådet foreslår, at der fastsættes strammere og mere præcise rammer for udpegningen af udviklingsområder og anbefaler eksempelvis, at de altid skal ligge uden for områder med særlige landskabs-, natur- eller miljøinteresser og skal ligge inde i landet og ikke ude ved kysten med mindre de er tilknyttet eksisterende bymæssig bebyggelse over en vis størrelse. Friluftsrådet foreslår at loven ændres på dette punkt, sådan at staten én gang for alle på baggrund af ansøgninger fra kystkommunerne tager stilling til, hvilke områder, der skal være udviklingsområder.**

Friluftsrådet foreslår, som nævnt ovenfor, at loven ændres så bestemmelserne for udviklingsområder ikke gælder for kommuner beliggende i Hovedstadsregionen.

- **Friluftsrådet finder, at man bør styrke grundlaget for den demokratiske deltagelse i plansager, når netop et af planlovens formål særligt tilsiger inddragelsen af borgerne i planlægningen. Tillad ikke kortere offentlige høringsperioder end minimum otte uger. Genindfør en frist på mindst otte uger for fremsættelse af indsigelser m.v. mod offentliggjorte planforslag. Sikker borgernes og interesseorganisationernes mulighed for at få prøvet afgørelser ved en klageinstans.**
- **Friluftsrådet foreslår at ophæve Planlovens §§ 4 a og 5 og dermed fjerne ministerens mulighed for at tillade yderligere turismeprojekter. Turismeprojekter bør fremover reguleres efter lovens almindelige bestemmelser og ikke efter særbestemmelser.**
- **Friluftsrådet anbefaler, at der ikke tillades udlæg af nye sommerhusområder i kystnærhedszonen.**

Friluftsrådet stiller sig til rådighed, såfremt ministeriet ønsker ovenstående uddybet.

Med venlig hilsen

Anker Madsen
Chefkonsulent, politik